

2025/2182

28.10.2025.

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS LĒMUMS (ES) 2025/2182

(2025. gada 16. oktobris),

ar ko groza Lēmumu ECB/2010/14 par euro banknošu autentiskuma un derīguma pārbaudi, kā arī to atkārtotu laišanu apgrozībā (ECB/2025/36)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 128. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtus un jo īpaši to 16. pantu,

tā kā:

- (1) Eiropas Centrālajai bankai (ECB) ir ekskluzīvas tiesības atļaut emitēt euro banknotes Eiropas Savienībā. Šīs tiesības ietver kompetenci veikt pasākumus, lai aizsargātu euro banknošu kā maksāšanas un vērtības uzkrāšanas līdzekļa integritāti. Eiropas Centrālās bankas Lēmumā ECB/2010/14 ⁽¹⁾ paredzēti kopēji noteikumi un procedūras euro banknošu autentiskuma un derīguma pārbaudei, kā arī to atkārtotai laišanai apgrozībā. Ņemot vērā pieredzi, kas gūta, piemērojot Lēmumu ECB/2010/14, jāveic dažu noteikumu un procedūru uzlabojumi.
- (2) Skaidrās naudas apstrādes iestādēm ir pienākums iespējamus euro banknošu viltojumus nekavējoties, ne vēlāk kā 20 darba dienas pēc to noguldīšanas banknošu apstrādes iekārtā, nodot autentificēšanai kompetentajām nacionālajām iestādēm. Tomēr dažās dalībvalstīs, kuru valūta ir euro, kompetentās nacionālās iestādes bieži apstiprina, ka liela daļa šādu euro banknošu ir īstas. Tāpēc liels skaits īstu euro banknošu nevajadzīgi tiek nosūtītas nacionālajām kompetentajām iestādēm turpmākai analīzei, kas turklāt lieki kavē attiecīgās summas kredītesānu konta turētājam. Tādēļ jāpilnvaro dalībvalstu, kuru valūta ir euro, nacionālās centrālās bankas (NCB) pēc apspriešanās ar attiecīgajām kompetentajām nacionālajām iestādēm atļaut skaidrās naudas apstrādes iestādēm atkārtoti apstrādāt iespējamus euro banknošu viltojumus. Ja gan pirmā, gan otrā banknošu apstrādes iekārta euro banknotes klasificējusi kā iespējamus euro banknošu viltojumus, skaidrās naudas apstrādes iestādēm tās būtu jānodod kompetentajām nacionālajām iestādēm. Euro banknotes, kas pirmajā banknošu apstrādes iekārtā klasificētas kā iespējami euro banknošu viltojumi, būtu jāizņem no apgrozības neatkarīgi no to klasifikācijas otrajā apstrādes iekārtā.
- (3) Skaidrās naudas apstrādes iestādēm tiek prasīts nodot kompetentajām nacionālajām iestādēm iespējamus euro banknošu viltojumus un sniegt tām pieejamo informāciju par konta turētāju. Jāprecizē, ka šis pēdējais pienākums attiecas ne tikai uz gadījumiem, kuros euro banknotes klasificē ar paša klienta darbinātām iekārtām, bet arī ar operatora apkalpotām iekārtām, kā arī gadījumiem, kuros euro banknotes klasificē pēc apmācīta personāla veiktas manuālas autentiskuma pārbaudes.
- (4) Skaidrības un efektivitātes dēļ 5. panta formulējums jāasaskaņo ar lēmuma IIa un IIb pielikuma formulējumu.
- (5) Tāpēc attiecīgi jāgroza Lēmums ECB/2010/14,

⁽¹⁾ Eiropas Centrālās bankas Lēmums ECB/2010/14 (2010. gada 16. septembris) par euro banknošu autentiskuma un derīguma pārbaudi, kā arī to atkārtotu laišanu apgrozībā (OV L 267, 9.10.2010., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/597/oj>).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Grozījumi

Lēmumu ECB/2010/14 groza šādi:

- 1) ar šādu pantu aizstāj 5. pantu:

“5. pants

Viltotu euro banknošu atklāšana

Euro banknošu iespējamus viltojumus un euro banknotes, kuru autentiskums nav skaidri nosakāms, pēc tam, kad veikta klasifikācija saskaņā ar IIa vai IIb pielikumu, vai pēc tam, kad apmācīts personāls veicis manuālu autentiskuma pārbaudi, skaidrās naudas apstrādes iestādes nekavējoties, atbilstoši valstu normatīvajiem aktiem un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 20 darba dienu laikā nodod attiecīgi kompetentajām valsts iestādēm vai NCB. Euro banknošu iespējamus viltojumus nodod kopā ar visu pieejamo informāciju par konta turētāju.”;

- 2) lēmuma IIa un IIb pielikumu groza saskaņā ar šī lēmuma pielikumu.

2. pants

Nobeiguma noteikumi

1. Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Skaidrās naudas apstrādes iestādes dalībvalstīs, kuras ievieš euro pēc šā lēmuma pieņemšanas dienas, šo lēmumu piemēro no euro ieviešanas dienas.

Frankfurtē pie Mainas, 2025. gada 16. oktobrī

ECB priekšsēdētāja
Christine LAGARDE

PIELIKUMS

Šādi groza Lēmuma ECB/2010/14 IIa un IIb pielikumu:

1) šādi groza IIa pielikumu:

a) šādu 4. punktu pievieno pēc 1. tabulas, zem virsraksta "Īpaši noteikumi attiecībā uz 1. tabulu:"

"4. Pēc apspriešanās ar kompetentajām valsts iestādēm NCB var atļaut skaidrās naudas apstrādes iestādēm atkārtoti apstrādāt 2. kategorijas euro banknotes. Šādu atļauju NCB pienācīgi publicē. Tāpēc skaidrās naudas apstrādes iestādes 2. kategorijas euro banknotes var atkārtoti apstrādāt tikai tad, ja atkārtoto apstrādi atļāvusi to dalībvalsts NCB. Atkārtotai apstrādei jāatbilst turpmāk izklāstītajiem noteikumiem.

Atkārtoti apstrādāt 2. kategorijas euro banknotes var jebkurā veiksmīgi pārbaudītā banknošu apstrādes iekārtā. Pēc tam šīs banknotes uzskata par tādām, kuras klasificējusi otrā banknošu apstrādes iekārta saskaņā ar 1. tabulā izklāstītajiem noteikumiem. Atkāpjoties no 1. tabulā izklāstītajiem noteikumiem, sākotnēji 2. kategorijas euro banknotes, kuras otrā banknošu apstrādes iekārta klasificējusi kā 4.a kategorijas euro banknotes, nedrīkst izmantot atkārtotai laišanai apgrozībā. Sākotnēji 2. kategorijas euro banknotes, kuras otrā banknošu apstrādes iekārta klasificējusi kā 4.a kategorijas vai 4.b kategorijas euro banknotes, pēc tam, kad tās atkārtoti apstrādātas un klasificētas otrajā banknošu apstrādes iekārtā, nekavējoties jānodod NCB.";

b) šādu 4. punktu pievieno pēc 2. tabulas, zem virsraksta "Īpaši noteikumi attiecībā uz 2. tabulu:"

"4. Pēc apspriešanās ar kompetentajām valsts iestādēm NCB var atļaut skaidrās naudas apstrādes iestādēm atkārtoti apstrādāt 2. kategorijas euro banknotes. Šādu atļauju NCB pienācīgi publicē. Skaidrās naudas apstrādes iestādes 2. kategorijas euro banknotes var atkārtoti apstrādāt tikai tad, ja atkārtoto apstrādi atļāvusi to dalībvalsts NCB. Atkārtotai apstrādei jāatbilst turpmāk izklāstītajiem noteikumiem.

Atkārtoti apstrādāt 2. kategorijas euro banknotes var jebkurā veiksmīgi pārbaudītā banknošu apstrādes iekārtā. Pēc tam šīs banknotes uzskata par tādām, kuras klasificējusi otrā banknošu apstrādes iekārta saskaņā ar 2. tabulā izklāstītajiem noteikumiem. Atkāpjoties no 2. tabulā izklāstītajiem noteikumiem, sākotnēji 2. kategorijas euro banknošu izsekojamība līdz sākotnējam konta turētājam (ja tāda pastāv) jā saglabā arī tad, ja otrā banknošu apstrādes iekārta šīs banknotes klasificē kā 3. kategorijas euro banknotes. Turklāt 2. kategorijas euro banknotes, kuras otrā banknošu apstrādes iekārta klasificējusi kā 4.a kategorijas euro banknotes, nedrīkst izmantot atkārtotai laišanai apgrozībā. Sākotnēji 2. kategorijas euro banknotes, kuras otrā banknošu apstrādes iekārta klasificējusi kā 4.a kategorijas vai 4.b kategorijas euro banknotes, pēc tam, kad tās atkārtoti apstrādātas un klasificētas otrajā banknošu apstrādes iekārtā, nekavējoties jānodod NCB.";

2) lēmuma IIb pielikuma 1. tabulas ailes "Apstrāde" otrajā rindā teikumu "Tās apstrādā atsevišķi un nekavējoties, bet ne vēlāk kā 20 darbdienu laikā no banknošu apstrādes iekārtā nodod kompetentajām valsts iestādēm galīgai autentifikācijai." aizstāj ar teikumu "Tās apstrādā atsevišķi un nekavējoties, bet ne vēlāk kā 20 darba dienu laikā pēc apstrādes iekārtā nodod kompetentajām valsts iestādēm galīgai autentifikācijai, kopā ar informāciju par konta turētāju, ja tāda pieejama."